

Iktatószám: 400-65/2023.
Ügyintéző: dr. Vas Tibor, dr. Vass Adrienn Kinga
Tárgy: felügyeleti intézkedések és bírság alkalmazása

H-JÉ-I-B-138/2023. számú határozat

Az **MBH Jelzálogbank Nyilvánosan Működő Részvénytársaságnál** (korábban Takarékszövetkezet Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, székhely: 1117 Budapest, Magyar Tudósok körútja 9. G. ép.) (**Jelzálogbank**) lefolytatott, az MBH Bank Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (korábban MKB Bank Nyrt., székhely: 1056 Budapest, Váci u. 38.) (**Bank**) és az összevont alapú felügyelet alá tartozó egyes leányvállalatai, 2023. április 30. napjáig a Takarékbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1117 Budapest, Magyar Tudósok körútja 9. G. ép.) (**Takarékbank**), az MBH Befektetési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (korábban MTB Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság, székhely: 1117 Budapest, Magyar Tudósok körútja 9. G. ép.), az Euroleasing Pénzügyi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1134 Budapest, Lóportár utca 24.), a Jelzálogbank, a Budapest Lízing Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1134 Budapest, Lóportár utca 24.), az Euroleasing Ingatlan Zártkörűen Működő Részvénytársaság (korábban Takarékszövetkezet Lízing Zártkörűen Működő Részvénytársaság, székhely: 1134 Budapest, Lóportár utca 24.), a Takarékszövetkezet Faktorház Pénzügyi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1117 Budapest, Magyar Tudósok körútja 9. G. ép.), valamint a Takarékszövetkezet Ingatlan Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 1122 Budapest, Pethényi köz 10.) (utóbbiak együtt **Leányvállalatok**, Bank és Leányvállalatok együtt **Bankcsoport**) tekintetében összevont alapú felügyeleti ellenőrzést is magában foglaló, továbbá az Integrált Hitelintézetek Központi Szervezetének (székhely: 1062 Budapest, Andrásy út 59.) (**IHKSZ**) vizsgálatára is kiterjedő ellenőrzési eljárás során a Magyar Nemzeti Bank (székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 55., telephely: 1122 Budapest, Krisztina körút 6.) (**MNB**) a következő

h a t á r o z a t o t

hozza.

- I. Az MNB kötelezi a Jelzálogbankot, hogy a pénzügyi szolgáltatási tevékenysége végzésének maradéktalan jogszabályi megfelelése érdekében legkésőbb 2023. december 31. napjáig és azt követően folyamatosan tegyen eleget az alábbi felügyeleti intézkedéseknek:
  - 1.1. a vállalatirányítás területén mindenkor végezze el a kiszervezések értékelésére vonatkozó szabályzatában elvárt monitorozási feladatokat;
  - 1.2. a hitelkockázat területén a hitelfedezeti ingatlanok biztosításának folyamatos ellenőrzése érdekében alakítson ki hatékony eljárást és a biztosításmonitoring transzparens megjelenítésére alkalmas felületet, valamint ennek megfelelően módosítsa folyamatait és vonatkozó belső szabályozását is;
  - 1.3. a tőke, számvitel, értékvesztés területén
    - 1.3.1. gondoskodjon a default, NPL és Stage 3 fogalmak eltéréseinek egységesítéséről;
    - 1.3.2. aktualizálja a valós értékelés szabályzatát és biztosítsa annak rendszeres felülvizsgálatát;
  - 1.4. az informatika és információbiztonság területén
    - 1.4.1. teljeskörűen készítse el az aktuális helyzetre vonatkozó informatikai biztonsági kockázatelemzést, továbbá gondoskodjon a kezelést igénylő kockázatokra való akcióterv megfogalmazásáról, valamint a megvalósításához szükséges erőforrások biztosításáról és nyomon követéséről;

Kapcsolattartás az E-ügyintézési tv. és az MNB tv. vonatkozó előírásai alapján elektronikus ügyintézés keretében lehetséges (<https://era.mnb.hu/ERA.WEB/>).

Kérjük, hogy a Pénzpiaci szolgáltatás megfelelő almappjában található úrlapon keresztül küldjék meg dokumentumaikat, és felhívjuk a figyelmüket, hogy az MNB által adott iktatószámot az úrlapon minden esetben feltüntetni szükségesnek.

- 1.4.2. valamennyi kritikus folyamat, eszköz és adat elvárt rendelkezésre állásának biztosítása érdekében teljeskörűen készítse el a szolgáltatás-folytonosság és helyreállítási terveket, és rendszeresen elvégzett, dokumentált tesztekkel győződjön meg a tervek megfelelőségéről és működőképességéről.
- II. Az MNB rendkívüli adatszolgáltatás keretében előírja a Jelzálogbank számára, hogy a határozat rendelkező részének I. pontjában foglalt kötelezettségekkel kapcsolatos intézkedések teljes körű végrehajtásának ellenőrzéséről készített – az igazgatóság által megtárgyalt és a felügyelőbizottság által jóváhagyott – belső ellenőri jelentését és az intézkedések végrehajtását alátámasztó dokumentumokat legkésőbb 2024. február 29. napjáig küldje meg az MNB részére.
- III. Az MNB kötelezi a Jelzálogbankot a határozat rendelkező részének 1.1-1.4. pontjaiban foglaltakat megalapozó és a határozat indokolásának ugyanezen pontjaiban foglaltak szerint megállapított jogszabálysértések miatt összesen 2.800.000,- Ft, azaz Kettőmillió-nyolcszázezer forint összegű bírság megfizetésére.

Az MNB felhívja a Jelzálogbank figyelmét, hogy amennyiben a határozatban előírt kötelezettségeknek nem, vagy nem teljeskörűen, illetve késedelmesen tesz eleget, az MNB-nek jogszabályban biztosított további felügyeleti intézkedések alkalmazására, illetve bírság kiszabására van lehetősége.

Az MNB eljárása során eljárási költség nem merült fel.

A kiszabott bírságot a kiszabásáról hozott határozat véglegessé válásától számított harminc napon belül kell az MNB 19017004-01678000-30900002 számú számlájára befizetni a határozat számának feltüntetésével és „felügyeleti bírság” megjelöléssel. A bírság önkéntes befizetésének elmaradása esetén a közigazgatási végrehajtás szabályai kerülnek alkalmazásra. A bírság befizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék felszámítására kerül sor, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének háromszázhatvanötöd része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótléket az MNB hivatkozott számú számlájára kell befizetni a határozat számának feltüntetésével és „késedelmi pótlék” megjelöléssel. Az MNB véglegessé vált döntésében kiszabott és meg nem fizetett bírságot, valamint a meg nem fizetett vagy késedelmesen megfizetett bírság miatt felszámított késedelmi pótléket az állami adóhatóság adók módjára hajtja be.

A határozat ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye, ugyanakkor az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a közléstől számított harminc napon belül jogszabálysértésre hivatkozással a határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási pert indíthat a Fővárosi Törvényszék előtt. A perben a jogi képviselő kötelező. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszéknek címezve az MNB űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatása igénybevételével kell benyújtani. (Az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás elérhetősége: <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/hatarozatok-es-vezesek-keresese>). A kereset benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban azonnali jogvédelmet kérhet. A bíróság a pert főszabály szerint tárgyaláson kívül bírálja el. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. A tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

Indokolás

A VIZSGÁLAT CÉLJA ÉS LEFOLYTATÁSA

Az MNB a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) 62. §-a, 64. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdés c) pont ca) alpontja és (3) bekezdése, a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXV. törvény (Szhiv.) 16. § (2) bekezdése, valamint a 2022. augusztus 8. napján hozott, N-PR-I-264/2022. számú végzése alapján 2022. augusztus 9. napjától kezdődően hivatalból, felügyeleti ellenőrzési eljárás keretében, csoportszintű átfogó vizsgálatot (Vizsgálat) indított a Bankcsoportnál és az IHKSZ-nél. A Vizsgálat helyszíni ellenőrzési szakasza az MNB tv. 67. § (1) bekezdése alapján 2022. szeptember 26. és 2022. november 25. napja között került lefolytatásra. A Vizsgálat alá vont időszak 2020. március 31. napjától a Vizsgálat lezárásának időpontjáig terjedt (Vizsgált Időszak). A vizsgált időpont 2022. június 30. napja volt (Vizsgált Időpont).

Az MNB a Vizsgálat megállapításait az MNB tv. 69. § (1) bekezdése alapján mellékletekkel ellátott vizsgálati jelentésben (**Vizsgálati Jelentés**) foglalta össze, és azt 2023. április 19. napján nyilatkozattételre megküldte a Bank és rajta keresztül a Leányvállalatok, így a Jelzálogbank részére.

A Jelzálogbank a Bank által 2023. április 19. napján átvett Vizsgálati Jelentés megállapításaira vonatkozóan észrevételeket (**Észrevételek**) tett, amelyekről a Bank az MNB-hez 2023. május 19. napján érkezett, dokumentációs mellékletekkel ellátott beadványában adott tájékoztatást az MNB részére.

Az MNB az Észrevételeket és a benyújtott dokumentumokat áttekintette, kiértékelte és azokat a jelen határozatban foglalt döntésének meghozatala során figyelembe vette.

A jelen határozat a Jelzálogbankot érintően a Vizsgálat jogsértéseket megvalósító megállapításait és azok jogi minősítéseit, az Észrevételeket és azok értékelését, valamint a megállapított egyes jogsértések miatt az MNB által a Jelzálogbankkal szemben alkalmazott jogkövetkezményeket és azok indokait tartalmazza.

Az MNB 2023. február 6. napján hozott, H-EN-I-57/2023. számú, egyebek mellett a Bank és a Takarékbank egyesülését engedélyező határozata alapján a Takarékbank 2023. április 30. napjával beolvadt a Bankba. Az egyesülés következtében a Takarékbank általános jogutódja a Bank (az egyesülést követően 2023. május 1. napjától új nevén MBH Bank Nyilvánosan Működő Részvénytársaság).

A VIZSGÁLAT MEGÁLLAPÍTÁSAI (i), A MEGÁLLAPÍTÁSOK MINŐSÍTÉSE (ii), AZ ÉSZREVÉTELEK ÉS AZOK ÉRTÉKELÉSE (iii)

VÁLLALATIRÁNYÍTÁS

Kiszervezések monitoringja (1.1.)

(i) Az MNB a Vizsgálat során megállapította, hogy a 2021. április 1. napjától hatályos, 019/2018/MTBCs/V4. számú MTB Bankcsoport szabályzat (**Szabályzat**) 4.2. pontja rendelkezik a kiszervezett tevékenységek legalább évente egyszer történő értékelési folyamatáról, ennek ellenére a 2021. évre vonatkozóan a kiszervezési tevékenységek kapcsán az éves monitoring folyamat nem került elvégzésre. Az éves monitoring elmulasztását a Jelzálogbank elismerte, nyilatkozata szerint „a 2021. év vonatkozásában éves monitoring a fúziós folyamatok, illetve átszervezések miatt nem került elkészítésre.” [JZB_KISZ.1]
(Dokumentumok: JZB_V24, JZB_V67)

(ii) A megállapításban foglaltak miatt a Jelzálogbank a 2021. évre vonatkozóan nem felelt meg a Szabályzatának, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (**Hpt.**) 107. § (1) bekezdés d) pontjában előírtaknak, miszerint a hitelintézet az általa végzett pénzügyi, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységekben és az alkalmazott üzleti modellben rejlő kockázatok jellegével, nagyságrendjével, összetettségével arányos átfogó, hatékony és megbízható vállalatirányítási rendszerrel és a (2) bekezdés szerinti belső kontroll funkcióval rendelkezik, amelynek keretén belül a felmerülő kockázatok azonosítására, mérésére, kezelésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló hatékony eljárásokat alkalmaz.

(iii) A Jelzálogbank az alátámasztó dokumentumokkal ellátott Észrevételekben a megállapítást elfogadta, de kérte, hogy a kockázat mértékének megítélésakor annak figyelembevételét kérte, hogy a megállapításban rögzített feladatok időközben teljesítésre kerültek, így a további intézkedésektől az MNB tekintsen el. Előadta, hogy 2023. január 11. napján a Jelzálogbank vonatkozásában implementálásra került a 2023. január 3. napján hatályba lépett az MKB Bank Nyrt. által kiszervezett tevékenységek kezeléséről című 28/2022. Politika (**28/2022. Politika**), melyben a külső szolgáltatók igénybeviteléről szóló 7/2020. (VI. 3.) MNB ajánlás elvárásainak megfelelően a monitoring, felülvizsgálat és átvilágítás szabályainak egyértelmű rögzítése és elkülönítése megtörtént. A 28/2022. Politika III. fejezete 2. részének 2.1. pontja a monitoring (piaci információk és SLA mérés) részletes szabályait taglalja. Eszerint a monitoring vizsgálatra félévente kerül sor. A 2023. évi I. féléves vizsgálat a teljes állomány vonatkozásában elvégzésre került, 2023. második felében pedig a teljes állományra elvégzésre kerül a felülvizsgálat.

Az MNB az Észrevételeket és a megtett intézkedéseket tudomásul vette, egyúttal kockázatcsökkentő tényezőkként figyelembe vette azt, hogy a mulasztását a Jelzálogbank 2023 februárjában pótolta. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a mulasztás a Vizsgálat Időpontban fennállt, az MNB a megállapítást fenntartotta.

HITELKOCKÁZAT

Ingtalanbiztosítások monitoringja (1.2.)

(i) Az MNB a Vizsgálat során megállapította, hogy a fedezeti alaprendszer (**Bankmaster**) nem tárol biztosításra vonatkozó adatokat, így a Jelzálogbank nem tudja a hitelfedezeti biztosítások folyamatos monitoringját az elvárásoknak megfelelően transzparens módon dokumentálni. Az MNB megállapította továbbá, hogy a lakóingatlanok tekintetében a Jelzálogbank rendelkezik ugyan ernyőbiztosítással, de ennek hatálya a lakóingatlanokra nem terjed ki és így nem mentesíti a Jelzálogbankot a hitelfedezeti ingatlanok biztosítottsága folyamatos monitoringjának kötelezettsége alól. [JZB_FED.1]

(Dokumentumok: JZB_H46, JZB_H48)

(ii) A megállapításban foglaltak miatt a Jelzálogbank biztosíték monitoring gyakorlata nem felel meg teljeskörűen a Hpt. 99. § (3) bekezdésének, miszerint a kockázatvállalást tartalmazó szerződés tartama alatt a hitelintézet rendszeresen figyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását és az (1) bekezdésben foglaltakat.

(iii) A Jelzálogbank az alátámasztó dokumentumokkal ellátott Észrevételekben a megállapítást nem fogadta el és annak törlését kérte a következő indokokból: a) A Jelzálogbank saját folyósítású ügyletei tekintetében a fedezeti ingatlanok vagyontulajdonosának nyilvántartása a Bankmastertől elkülönülten valósul meg. b) A vagyontulajdonos megléte minden jelzáloghitel esetében kötelező folyósítási feltétel volt, ezért valamennyi fedezetül szolgáló ingatlan vagyontulajdonosi kötvénye a Jelzálogbank által nyilvántartásba vételre került. c) A vagyontulajdonosok nyilvántartását és aktualizálását jelenleg a Bank Hitelgondozási Területe végzi egy erre kialakított excel-ben. d) A Jelzálogbank saját folyósítású hitelei gondozására korábban a Takarékbank, jelenleg a Bank, mint kiemelt közvetítő hitelgondozási szabályozása terjed ki. A Vizsgált Időszakban a Takarékbank Lakossági és vállalati hitelgondozási és lakossági monitoring eljárásrendje, 2023. május 1. napjától pedig a Bank Általános Működési Szabályzata részletesen meghatározza a hitelgondozás során elvégzendő, vagyontulajdonosok folyamatos monitoringjával kapcsolatos feladatokat a Jelzálogbank tekintetében is. Ezen belső szabályozók igazolják, hogy a Jelzálogbank – kiemelt közvetítő útján – rendszeresen figyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződéses feltételek megvalósulását, így a vagyontulajdonosok monitoringja tekintetében is eleget tesz a Hpt. 99. § (3) bekezdésének.

Az MNB az Észrevételeket és a megtett intézkedéseket tudomásul vette és elfogadja a vagyontulajdonosok folyamatos monitoringjára irányuló eljárásrendet. Ugyanakkor az MNB álláspontja szerint az ingatlanfedezet biztosítottságára vonatkozó információkat az alaprendszerében szükséges teljeskörűen, adattárházi felhasználásra is alkalmas módon nyilvántartani. Az a körülmény pedig, hogy a vagyontulajdonos megléte a folyósítás feltételként igazolásra került, nem biztosítja, hogy a biztosítás a kölcsön futamideje alatt folyamatosan fennálljon, ezért az ingatlan biztosítás fennállása folyamatos monitoringot igényel. Az alkalmazott informatikai támogatás, a vagyontulajdonosok excel táblázatban történő vezetése pedig nem alkalmas a biztosítási adatok transzparens nyilvántartására, különösen a megállapításban is kiemelt nem lakó ingatlanok esetében, melyekre az ernyőbiztosítás sem terjed ki. Mindezek alapján az MNB a megállapítást fenntartotta.

TŐKE, SZÁMVITEL, ÉRTÉKVESZTÉS

Default, NPL és Stage 3 fogalmak egyezősége (1.3.1.)

(i) Az MNB a Vizsgálat során megállapította, hogy a Jelzálogbanknál nem érvényesül az Európai Bizottság és a Tanács a hitelintézetekre és a pénzügyi vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete (CRR) 178. cikk szerinti default, valamint a nem teljesítő kitettségre és az átstrukturált követelésre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet (39/2016. MNB Rendelet) szerinti nem teljesítő kitettség (NPL) és Stage 3 fogalom egyezősége. A FINREP SF1801 alapján a Vizsgált Időpontra vonatkozóan: 10, 18, 20-as oszlopok és 5, 7 hierarchia sorok szerint a Default, de nem NPL állományok a Jelzálogbanknál -3,3 millió forintot tesznek ki. [JZB_DEF.1]

(Dokumentumok: JZB_T2, JZB_T10, MKB_ÉV2, KON_ÜM2, MKB_ÜM2, KON_H15)

(ii) A Jelzálogbank megállapításban foglalt default és NPL fogalom megfeleltetés gyakorlata nem biztosítja a CRR 47/a. cikkében és a 39/2016. MNB Rendelet 5. § - 7. § bekezdéseiben [3. Nempteljesítő kitettségek] rögzített követelmények betartását.

(iii) A Jelzálogbank az alátámasztó dokumentumokkal ellátott Észrevételekben a megállapítást elfogadta, de kérte, hogy a kockázat mértékének megítélésakor az MNB vegye figyelembe, hogy a 2023. május 2. napján történő központi default modul indulásával a hiba megszüntetésre került. A Jelzálogbank kérte továbbá, hogy a kockázat mértékének megítélésakor az MNB vegye figyelembe, hogy új szabályzat került implementálásra.

Az MNB az Észrevételeket és a megtett intézkedéseket tudomásul vette. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a mulasztás a Vizsgált Időpontban fennállt, az MNB a megállapítást fenntartotta.

Valós értékelési szabályzat felülvizsgálata (1.3.2.)

(i) Az MNB a Vizsgálat során megállapította, hogy a Jelzálogbank 11/2018. számú, Valós Értékelés Szabályzata (**Valós Értékelési Szabályzat**) 2019. január 1-től hatályos ugyanakkor az elmúlt 3 évben nem került felülvizsgálatra és aktualizálásra, így a Valós Értékelési Szabályzat még az ún. „Központi Bankra” hivatkozik. A Jelzálogbank nyilatkozata szerint a Valós Értékelési Szabályzathoz újabb verzió nem készült, az időközben a valós értékelésben módosult szabályokat a babaváró és CSOK konstrukció esetén a 2022. április 13. napjától hatályos, 10/2018. számú Üzleti modell és SPPI szabályzatban vezette át. A Jelzálogbank nem vitatta a felülvizsgálat szükségességét és időszerűségét és jelezte, hogy annak a tervezett határideje 2023. június 30. [JZB_SZÁMV.1]
(Dokumentumok: JZB_S1, MTB_S26)

(ii) A megállapításban foglaltakkal a Jelzálogbank megsértette a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 150. § (2) bekezdés a) pontját, miszerint a könyvvizelési, beszámolóképzési kötelezettség teljesítése érdekében elvégzendő feladatok körébe tartozik különösen a beszámolóképzéshez szükséges szabályzatok elkészítése és rendszeres karbantartása.

(iii) A Jelzálogbank az alátámasztó dokumentumokkal ellátott Észrevételekben a megállapítást elfogadta, de kérte, hogy a kockázat mértékének megítélésakor az MNB vegye figyelembe a Bankcsoportban is lejáratott jelentős intézményi, szervezeti változások, illetve portfólió átrendeződéseket, továbbá vállalta, hogy a Valós Értékelési Szabályzat felülvizsgálatát, illetve csoportszinten való egységesítését elvégzi.

Az MNB az Észrevételeket és a vállalt intézkedéseket tudomásul vette, egyúttal a megállapítást fenntartotta.

INFORMATIKA ÉS INFORMÁCIÓBIZTONSÁG

Informatikai rendszer biztonsági kockázatelemzése (1.4.1.)

(i) Az MNB a Vizsgálat során megállapította, hogy a Jelzálogbank nem rendelkezik az aktuális helyzetet bemutató kockázatelemzéssel, mivel a benyújtott elemzések két évvel korábban készültek. [IT.0 – JZB\24_Kockázatkezes\2.4.2.2 JZB - Kockázatelemzés.pdf] A Jelzálogbank nyilatkozata szerint a kockázatelemzés felülvizsgálatát 2022-ben tervezte elkészíteni. [TAK_IT.054]; [TAK_IT.055]; [TAK_IT.056]
A Jelzálogbank nyilatkozata szerint „A bankfúzió miatt a kapcsolódó projektek által lekötött erőforrások miatt kevesebb figyelem hárult az intézkedések nyomon követésére. Ugyanakkor a 2020-ban elvégzett átfogó kockázatelemzés intézkedési tervei közül 2021-ben is teljesültek akciók, ezek státuszainak nyilvántartásának aktualizálását folyamatosan végzi az Információbiztonság”. Az MNB kérésére a Jelzálogbank a nyitott akciótervben foglalt pontok nyomon követéséről nem tudott dokumentációt átadni. Az MNB a helyszíni vizsgálat során több olyan akcióterv pontot azonosított, amelyek határideje lejárt, de nem kerültek végrehajtásra. [TAK_IT.052 – 6. oldal képernyőképek]; [TAK_IT.053] [JZB_INF.1]

(ii) A megállapításban foglaltak következtében a Jelzálogbank nem felelt meg teljesszűrtően a pénzügyi intézmények, a biztosítók és a viszontbiztosítók, továbbá a befektetési vállalkozások és az árutőzsdei szolgáltatók informatikai rendszerének védelméről szóló 42/2015. (III. 12.) Korm. rendelet (**42/2015. Korm. Rendelet**) 2. § (2) bekezdésének, miszerint az intézmény az informatikai rendszer biztonsági kockázatelemzését szükség szerint, de legalább két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Naprakész informatikai biztonsági kockázatelemzés hiányában az eszközök és folyamatok kockázatokkal arányos védelme nem igazolható. A kockázatelemzésben megfogalmazott akciótervek végrehajtása és nyomon követése nélkül tényleges veszélyt jelentő kockázatok maradhatnak kezeletlenül.

(iii) A Jelzálogbank az alátámasztó dokumentumokkal ellátott Észrevételekben a megállapítást elfogadta, de kérte, hogy az MNB a további intézkedésektől tekintsen el a következők miatt: Időközben a hiányosság megszüntetésre került, így további intézkedést nem igényel, mivel a kockázatelemzés új, a kapcsolódó entitásoknak és csoportirányításnak megfelelő módszertannal készült felülvizsgálata megtörtént, továbbá a kockázatelemzés során a korábbi megállapítások is figyelembevételre kerültek. A kockázatokhoz kockázati szintek, kezelésükre intézkedések és intézkedési tervek kerültek meghatározásra. A pontok teljesítésének koordinációját ellátó terület által folyamatosan a megjelölt felelősökkel történő egyeztetések és rendszeres státuszolttatások. Azon kockázatok felvállalásra kerültek, amelyek az érvényben lévő szabályzatnak megfelelően felvállalhatók.

Az Észrevételeket értékelve az MNB megállapította, hogy a Jelzálogbank az Észrevételéhez csatolta az informatikai biztonsági kockázatelemzése akciótervét és módszertanát, de nem nyújtotta be a kockázatelemzés részletes, módszertan szerinti dokumentációját, továbbá a kockázatelemzés eredményeinek és akciótervének vezetői összefoglalóját és vezetői elfogadási dokumentációját. Ezek hiányában az MNB álláspontja szerint a kockázatelemzés teljessége nem ellenőrizhető, az akcióterv végrehajthatósága pedig nem igazolható. Mindezekre is tekintettel az MNB az Észrevételeket tudomásul vette, egyúttal a megállapítást fenntartotta.

Kritikus rendszerek katasztrófaelhárítási terve (1.4.2.)

(i) Az MNB a Vizsgálat során megállapította, hogy a Jelzálogbank meghatározta ugyan a kritikus rendszereket [TAK_IT.509\JZB_kritikus_rendszerek.xlsx], azonban azt nem igazolta, hogy a kapcsolódó informatikai katasztrófaelhárítási tervek elkészítése és tesztelése megtörtént és a hatályos katasztrófaelhárítási tervek (DRP) bemutatott dokumentumai között nem található meg a Jelzálogbank által kritikus rendszerként meghatározott az „Inforex”, „JZB adattárház” és „SAP RE FX” katasztrófaelhárítási terve. [JZB_INF.2]

(ii) A megállapításban foglaltak következtében a Jelzálogbank nem teljesíti maradéktalanul a 42/2015. Korm. Rendelet 3. § (3) bekezdés c) pontját, miszerint az intézmény tevékenysége ellátásához, nyilvántartási naprakész és biztonságos vezetéséhez a biztonsági kockázatelemzés alapján indokolt védelmi intézkedéseket megvalósítja, és rendelkezik a szolgáltatások ellátásához szükséges informatikai rendszerrel, valamint a szolgáltatások folytonosságát biztosító tartalék berendezésekkel, illetve e berendezések hiányában az ezeket helyettesítő egyéb –a tevékenységek, illetve szolgáltatások folytonosságát biztosító – megoldásokkal.

Amennyiben a szolgáltatás-folytonossági tervek hiányosak vagy rendszeres tesztekkel a Jelzálogbank nem győződik meg az üzletmenet-folytonosság visszaállíthatóságáról és az informatikai rendszerekben várható meghibásodások elháríthatóságáról, akkor az üzleti célok elérése a vállalhatónál kockázatosabbá válhat.

(iii) A Jelzálogbank az alátámasztó dokumentumokkal ellátott Észrevételekben a megállapítást elfogadta, de kérte, hogy a kockázat mértékének megítélésakor az MNB vegye figyelembe, hogy időközben a hiányosság megszüntetése megkezdődött, az „Inforex” rendelkezik DRP tervvel és jegyzőkönyvvel végrehajtott DRP teszttel, a „JZB adattárház” és „SAP RE FX” esetében a Bank előterjesztést készít a tesztelési koncepcióval és ütemezéssel.

Az MNB az Észrevételeket és a megtett intézkedéseket tudomásul vette, egyúttal kockázatcsökkentő tényezőkként figyelembe vette. Ugyanakkor az MNB megjegyzi, hogy a Jelzálogbank az „Inforex” kapcsán csak egy 2021. áprilisi DRP tesztelési jegyzőkönyvet csatolt, továbbá a bemutatott tesztjegyzőkönyv nem tartalmazza a helyreállítási célértékeket, ezáltal a teszt megfelelősége nem igazolható teljeskörűen, az MNB a megállapítást fenntartotta.

A JOGALAP

Az MNB eljárását megalapozó jogszabályi rendelkezések

Az MNB tv. 4. § (9) bekezdése szerint az MNB ellátja a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét a pénzügyi közvetítőrendszer zavartalan, átlátható és hatékony működésének biztosítása, a pénzügyi közvetítőrendszer részét képező személyek és szervezetek prudens működésének elősegítése, a tulajdonosok gondos joggyakorlásának felügyelete, az egyes pénzügyi szervezeteket, illetve a pénzügyi szervezetek egyes szektorait fenyegető, nemkívánatos üzleti és gazdasági kockázatok feltárása, a már kialakult egyedi vagy szektorális kockázatok csökkentése vagy megszüntetése, illetve az egyes pénzügyi szervezetek prudens működésének biztosítása érdekében megelőző intézkedések alkalmazása, valamint a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek védelme, a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom erősítése céljából.

Az MNB tv. 39. § (1) bekezdés c), valamint e) pontja értelmében, ha törvény eltérően nem rendelkezik, az MNB az MNB tv. 4. § (9) bekezdésben meghatározott feladatkörében ellátja a Hpt., valamint a jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény hatálya alá tartozó szervezetek – így a Bankcsoport tagjaként a Jelzálogbank –, személyek és tevékenységek felügyeletét.

Az MNB tv. 42. § c), valamint d) pontjai értelmében az MNB a 4. § (9) bekezdésben meghatározott feladatkörében ellenőrzi a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személyek és szervezetek információszolgáltatási rendszerét és adatszolgáltatását, valamint ellenőrzi a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személyek és szervezetek működésére és tevékenységére vonatkozó, a feladatkörébe tartozó hazai jogszabályi rendelkezések és európai uniós jogi aktusok betartását és az MNB által hozott határozatok végrehajtását.

Az MNB tv. 45. § e) pontja szerint az MNB hatóságként jár el az e törvényben, az MNB elnöke rendeleteiben és az MNB határozataiban foglalt rendelkezések megtartásának ellenőrzése (hatósági tevékenység) során.

Az MNB tv. 46. § (1) bekezdése értelmében az MNB-nek törvényben meghatározott hatósági eljárása és ellenőrzése során az e törvényben és az a)-c) pontokban említett eljárásokban a 39. § (1) bekezdésében meghatározott törvények szerinti ügyfajtára irányadó különös eljárási szabályokban nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) (2) bekezdésben meghatározott rendelkezéseit és e rendelkezésekhez kapcsolódó, az Ákr. 139. és 140. §-ában kapott felhatalmazás alapján kiadott rendeleteket megfelelően alkalmazni kell.

Az MNB tv. 48. § (1) bekezdés b) pontja szerint az MNB az MNB tv. 45. § a) pontjában meghatározott tevékenységének részeként ellenőrzési eljárást folytat le.

Az MNB tv. 62. § (1) bekezdése szerint az MNB ellenőrzési jogköre e törvény, a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személy és szervezet működésére és tevékenységére vonatkozó jogszabályok, és az MNB elnöke rendelete megtartásának, valamint az MNB hatósági határozataiban foglaltak végrehajtásának ellenőrzésére terjed ki. A (2) bekezdés szerint az MNB ellenőrzése az adatszolgáltatásból származó adatok ellenőrzését, valamint az MNB által hivatalból lefolytatott – helyszíni és helyszínen kívüli – ellenőrzési eljárást (a továbbiakban: ellenőrzési eljárás) foglalja magába.

Az Szhitv. 16. § (2) bekezdésének első mondata értelmében az MNB az MNB tv. 62. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzési eljárása keretében ellenőrzi az IHKSZ vagy az IHKSZ igazgatóságának és felügyelőbizottságának vezetője vagy tagja, továbbá az integrációs üzleti irányító szervezet, vagy az integrációs üzleti irányító szervezet igazgatóságának és felügyelőbizottságának vezetője vagy tagja e törvényben előírt vagy az MNB hatósági határozatában elrendelt kötelezettségének teljesítését.

Az MNB tv. 64. § (1) bekezdés a) pontja szerint az ellenőrzési eljárás során az MNB átfogó vizsgálatot végez. A (2) bekezdés c) pont ca) alpontja értelmében az MNB többek között a hitelintézetnél, valamint a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó olyan személynél és szervezetnél, amelyre kiterjed az összevont alapú felügyelet (pénzügyi csoport) legalább háromévente átfogó vizsgálatot folytat le. A (3) bekezdés – Vizsgálat indításakor hatályos előírása – szerint az MNB a pénzügyi csoportnál, az összes csoporttag vonatkozásában együttesen is jogosult átfogó vizsgálatot végezni. A pénzügyi csoport vizsgálata kiterjed az összevont alapú felügyeletre vonatkozó jogszabályi előírások betartásának ellenőrzésére és magában foglalhatja az összes csoporttagra vonatkozó törvényi előírások betartásának egyedi alapú vizsgálatát is (a továbbiakban: csoportvizsgálat).

Az MNB tv. 67. § (1) bekezdése szerint az MNB a 64. § (1) bekezdésében meghatározott ellenőrzési eljárás során helyszíni ellenőrzést is tarthat.

Az MNB döntését, a felügyeleti intézkedések alkalmazását megalapozó jogszabályi rendelkezések

Az MNB tv. 70. § (4) bekezdése szerint az MNB a vizsgálatot lezáró döntését a vizsgálati jelentésben foglalt megállapítások, valamint a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, hivatalosan ismert és köztudomású tények alapján hozza meg.

Az MNB tv. 75. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, ha az MNB az MNB tv. 62. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzés végén vagy az általa hivatalosan ismert tények alapján megállapítja a 62. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabályok vagy az MNB hatósági határozatában, illetve a 49/D. § (1) bekezdése szerinti végzésében meghatározott kötelezettség megszegését, elkerülését, elmulasztását, késedelmes vagy hiányos teljesítését, – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a 39. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személy, szervezet esetén a 39. §-ban meghatározott, az adott tevékenységre vonatkozó jogszabály – így a Jelzálogbank esetén a Hpt. – szerinti intézkedést, kivételes intézkedést alkalmazza, illetve bírságot szab ki (a továbbiakban együtt: intézkedés). A (3) bekezdés szerint az intézkedéseket az MNB együttesen és ismételten is alkalmazhatja.

A (4) bekezdés szerint az MNB az intézkedések alkalmazásánál tekintettel van:

- a) a szabályszegés vagy mulasztás súlyosságára,
- b) a cselekménynek a biztonságos működésre vagy a piacra gyakorolt hatására,
- c) a cselekménynek az MNB tv. 62. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabályok hatálya alá tartozó személyekre és szervezetekre, valamint annak tagjaira vagy ügyfeleire gyakorolt hatására,
- d) a cselekménynek a pénzügyi intézményrendszer más tagjaira gyakorolt hatására,
- e) a szabályszegéssel vagy a mulasztással előidézett kockázatra, a kár mértékére, illetve a sérelemdíj-követelés alapjául szolgáló személyiségi jogsérelem nagyságára és a kárenyhítési hajlandóságra,
- f) a felelős személyek által az MNB-vel kapcsolatban tanúsított együttműködésre,
- g) az intézkedéssel érintett személy jó- vagy rosszízűségére, az általa a szabályszegéssel vagy a mulasztással elért vagyoni előnyre és az elkerült vagyoni hátrányra,
- h) az intézkedés alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolására, illetve annak szándékára, valamint
- i) a szabályok megsértésének ismétlődésére, és gyakoriságára.

A Hpt. 184. § (1) bekezdés értelmében az MNB mérlegeli az intézkedés szükségességét, ha egyebek mellett a pénzügyi intézmény megsérti az e törvény, az eredményes, megbízható és független tulajdonlásra vagy a prudens működésre vonatkozó jogszabályok, valamint a tevékenységére vonatkozó egyéb jogszabályok előírásait, vagy tevékenységét nyilvánvalóan nem elvárható gondossággal végzi, így különösen ha

- a) döntési, eljárási szabályzatai nem felelnek meg az előírásoknak, vagy a működés során ezeket nem tartja be,
- b) számviteli, nyilvántartási és ellenőrzési rendszere nem felel meg a jogszabályok rendelkezéseinek,
- f) a kockázatvállalásra, kockázatok megállapítására, elemzésére, értékelésére és behatárolására, a kockázatvállalás ellenőrzésére, a kockázatok kezelésére, valamint csökkentésére vonatkozó szabályok valamelyikét megsérti.

A Hpt. 185. § (1) bekezdése értelmében az előírások megsértése vagy hiányosság megállapítása esetén – ha azok a pénzügyi intézmény prudens működését jelentősen vagy súlyosan nem veszélyeztetik – az MNB többek között a következő intézkedéseket alkalmazhatja:

- a) kötelezheti a pénzügyi intézményt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket
- aa) e törvény vagy a prudens működésre vonatkozó jogszabályok előírásainak betartására, a feltárt hiányosságok megszüntetésére,
- b) javaslatot tehet a pénzügyi intézménynek
- bb) üzletszabályzat, illetve belső szabályzat meghatározott határidőn belüli kidolgozására vagy meghatározott szempontok szerinti átdolgozására,
- c) előírhatja rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését.

A FELÜGYELETI INTÉZKEDÉSEK ALKALMAZÁSÁT MEGALAPOZÓ KÖRÜLMÉNYEK ÉS AZ INTÉZKEDÉSEK CÉLJA, AZ MNB DÖNTÉSE

Kötelezés (I.)

A határozat indokolásában fentebb kifejtett tényállás, megállapítás és hivatkozott jogszabályi előírások alapján a Hpt. hivatkozott 185. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára és b) pont bb) alpontjára tekintettel az MNB a Vizsgálat során feltárt jogszabálysértő működésbeli hiányosságok a belső szabályozásban és az informatikai kockázatelemzéssel kapcsolatosan előforduló mulasztások, hibák és hiányosságok miatt a Jelzálogbankkal szemben – egyebek mellett – a határozat rendelkező részének I. pontjában foglaltak szerinti kötelezés felügyeleti intézkedés alkalmazásáról döntött.

A határozat rendelkező részének II. pontjában – meghatározott teljesítési határidő kitűzésével és szempontok mentén – előírt kötelezés felügyeleti intézkedés alkalmazása során az MNB az MNB tv. 75. § (4) bekezdésében rögzített mérlegelési szempontok közül az a), b), c), d), e) és f) pontjainak alapulvételével tekintettel volt a szabályszegések vagy mulasztások súlyosságára, a cselekményeknek a biztonságos működésre és a piacra, valamint

az MNB tv. 62. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabályok hatálya alá tartozó személyekre és szervezetekre, annak tagjaira vagy ügyfeleire, illetőleg a pénzügyi intézményrendszer más tagjaira gyakorolt hatására, a szabályszerűségeikkel vagy mulasztásokkal előidézett kockázatra, a Jelzálogbank Vizsgálat során tanúsított együttműködő magatartására, továbbá arra a körülményre, hogy a Jelzálogbank a feltárt szabályszerűségeik részbeni kiküszöbölésére időközben már dokumentált intézkedéseket is tett, illetve intézkedéseket tervez végrehajtani azok kijavítása, illetve jövőbeli előfordulásának kiküszöbölése érdekében.

Az előbbiek alapján az MNB az MNB tv. 75. § (4) bekezdésében foglalt mérlegelési jogkörében eljárva úgy ítélte meg, hogy a feltárt szabályszerűségeik összhatásukat tekintve olyan kockázatokat hordoznak magukban, amelyek nem megfelelő vagy késedelmes kezelése esetén negatív hatással lehetnek a Jelzálogbank prudens működésére és nagyobb fokú üzleti, működési kockázatok felépüléséhez vezethetnek. Ugyanakkor a szabályszerűségeik az MNB megítélése szerint a Jelzálogbank által a határozat rendelkező részének I. pontjában meghatározott teljesítési határidős intézkedésekkel adekvátnak és teljesszerűen reparálhatók, figyelemmel a már megtett és tervezett intézkedésekre is. Így a szabályszerűségeik az MNB álláspontja szerint nem hordoznak olyan rendszerbeli kockázatot, amely veszélyeztetné akár a Jelzálogbank és a pénzpiac biztonságos működését, akár az intézmény jogkövető, prudens és biztonságos működéséhez fűződő alapvető ügyfél- és tulajdonosi érdekeket.

Ezért az MNB a Vizsgálat lezárása során a Jelzálogbankkal szembeni felügyeleti intézkedés kiválasztása kapcsán figyelembe vett előbb említett szempontokra és körülményekre tekintettel a kötelezés felügyeleti intézkedés alkalmazását valamennyi határozati megállapítás miatt szükségesnek és indokoltnak tartotta a jogalkalmazói céljának elérése érdekében. Az MNB a meghatározott intézkedések megtételére való kötelezésekkel a Jelzálogbankot a jövőben vissza kívánja tartani az ugyanilyen vagy hasonló típusú szabálysértések megvalósításától, egyben ösztönözni kívánja a gyakorlat megváltoztatására és a hiányos kontrollpontok kiépítésére, illetve megerősítésére.

A kifejtettek alapján az MNB a határozat rendelkező részének I. pontjában előírt kötelezés kapcsán az ott meghatározott mielőbbi megfelelést elváró – legkésőbb 2023. december 31. napjáig terjedő, illetve azt követő mindenkori folyamatos – teljesítési határidőt tartotta megfelelőnek és indokoltnak, tekintettel a Jelzálogbank által megtett és még megteendő intézkedések jellegére, időigényére, az MNB által elvárt maradéktalan jogszabályi megfelelésre, a prudens pénzügyi intézményi működésre és azok jövőbeni folyamatos fenntartására.

Rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének előírása (II.)

Az MNB tv. hivatkozott 4. § (9) bekezdése alapján az MNB egyik tevékenységi célja a felügyelt intézmények prudens működésének elősegítése, az MNB tv. hivatkozott 62. § (1) bekezdése alapján pedig az MNB egyik feladata a felügyeleti határozataiban foglalt maradéktalan végrehajtásának ellenőrzése. Ezen törvényi cél elérésének és feladatellátás elvégzésének a szükségességére tekintettel az MNB-nek közvetlenül az adott intézmény számára felügyeleti intézkedésként előírt rendkívüli adatszolgáltatás keretében van lehetősége arra, hogy az annak teljesítéseképpen megküldött belső ellenőri jelentés és alátámasztó dokumentumok alapján ellenőrizze, illetve visszamenőlegesen is számonkérje az intézménnyel szemben alkalmazott kötelezés felügyeleti intézkedés folyamatos, legkésőbb az előírt teljesítési határidőben történő maradéktalan végrehajtását.

Az előbbiek által indokoltan az MNB a Hpt. hivatkozott 185. § (1) bekezdés c) pontja alapján az MNB tv. hivatkozott 75. § (4) bekezdésében meghatározott mérlegelési jogkörben az a), b), c), e) és f) pontokban foglalt szempontok és körülmények fentebbi figyelembevételével eljárva, a Jelzálogbank számára a határozat rendelkező részének II. pontjában foglalt szerinti rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének előírásáról döntött.

Az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítési határidejét az MNB a mérlegelési jogkörében eljárva a határozati szabályszerűségeikben azonosított kockázatok mielőbbi maradéktalan megszüntetésének és jövőbeni előfordulásuk megakadályozásának a szükségességére, valamint a még megteendő intézkedésekre tekintettel, a határozat rendelkező részének I. pontja szerinti kötelezettségekre meghatározott teljesítési határidőhöz igazodva, legkésőbb 2024. február 29. napjában határozta meg. Az MNB megítélése szerint ezen teljesítési határnapig elegendő idő áll a Jelzálogbank rendelkezésére az előírt kötelezettségei teljes körű végrehajtásának ellenőrzésére irányuló, a határozat rendelkező részének II. pontjában előírt belső ellenőri jelentés elkészítésére, annak felelős testületek általi megtárgyalására, jóváhagyására és MNB részére – az intézkedések végrehajtását alátámasztó dokumentumokkal együttesen – történő megküldésére. Ezáltal biztosítva az MNB számára a határozat rendelkező részének I. pontjában előírtak ellenőrzéséhez szükséges adatok és információk mielőbbi rendelkezésre állását.

Bírság kiszabása (III.)

A bírság szankció jogalapja

Az MNB tv. hivatkozott 75. § (1) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján az MNB a Vizsgálat végén a feltárt jogsértések miatt a Jelzálogbankkal szemben egyebek mellett az MNB tv. szerinti bírságot szabhat ki.

A bírság kiszabásának indoka és célja

Figyelemmel az MNB tv. már hivatkozott 4. § (9) bekezdés c) és d) pontjára, az MNB pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletének ellátásával kapcsolatosan meghatározott célja egyebek mellett az egyes pénzügyi szervezeteket, illetve egyes szektorokat fenyegető, nemkívánatos üzleti és gazdasági kockázatok feltárása, a már kialakult egyedi vagy szektorális kockázatok csökkentése vagy megszüntetése, valamint az egyes pénzügyi szervezetek prudens működésének biztosítása érdekében megelőző intézkedések alkalmazása. Ezen törvényi célok elérése érdekében az MNB határozottan, következetesen és szigorúan fellép minden olyan magatartással szemben, amely sérti vagy veszélyezteti a pénzügyi szervezetek ügyfeleinek az érdekeit, illetve alkalmas a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom gyengítésére. E tekintetben az MNB ellenőrzési tevékenysége akkor tekinthető hatékonynak, ha betölti a jogszabályi rendeltetését, azaz felfedi a megvalósult jogszabálysértéseket, és azok miatt arányos, következetes és kiszámítható jogkövetkezményt, megfelelő jellegű és mértékű intézkedést, illetve szankciót alkalmaz. Az MNB ezáltal tud hatékonyan megfelelni a pénzügyi közvetítőrendszer feletti felügyeletet gyakorló hatósági jogkörében a megelőző (preventív) szerepének és lehet képes megakadályozni a pénzügyi piacok zavarait.

Előbbi célkitűzéseit az MNB a Vizsgálat lezárása során alkalmazandó felügyeleti intézkedés és szankció kiválasztása, azok szükséges és arányos mértékének megállapítása során is következetesen érvényre kívánta juttatni. Ennek mérlegelése során a határozati szabályszegések miatt szükséges és arányos további jogkövetkezményként az MNB a Jelzálogbankkal szemben – enyhébb súlyú jogkövetkezményként – alkalmazott felügyeleti intézkedések mellett a határozati jogszabálysértések miatt – súlyosabb hatású jogkövetkezményként – a bírság szankció alkalmazását is szükségesnek és indokoltnak tartotta. A jogszabálysértések jellege az MNB megítélése szerint súlyosabb hatású felügyeleti intézkedés alkalmazását is szükségessé teszi. A jogszabályi megfelelésre kötelezés és a rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének előírása ugyanis az MNB megítélése szerint önmagukban nem elegendők a kívánt joghatás érvényre juttatására, tehát arra, hogy az MNB a Jelzálogbankot rábírja a feltárt kockázatok kezelésére, megszüntetésére és a hiányos belső szabályozás kialakítására, alkalmazására. Ezért erőteljesebb felügyeleti eszköz, bírság szankció alkalmazása szükséges a jogsértések megszüntetése érdekében.

A Vizsgálat lezárása során az MNB alapvető törvényi kötelezettsége, hogy a Jelzálogbanknál feltárt jogszabálysértő működési gyakorlatot visszaszorítsa annak érdekében, hogy az a jövőben már ne forduljon elő, illetőleg a jogsértések előfordulását lehetővé tevő körülmények és munkafolyamatok mielőbb megszüntetésre kerüljenek.

A fentiek mérlegelése során az MNB arra a következtetésre jutott, hogy a Jelzálogbankkal szemben a határozat rendelkező részének I-II. pontjaiban alkalmazott felügyeleti intézkedéseken túlmenően egyidejűleg a rendelkező részének III. pontjában foglaltak szerinti bírság kiszabása is szükséges a határozati jogsértések miatt. A bírság kiszabását az MNB megítélése szerint szükségessé teszi az is, hogy az alkalmazott jogkövetkezményeknek egyszerre kell szolgálnia mind az egyedi (speciális), mind az általános (generális) – a többi pénzpiaci szereplőre informatív, figyelemfelhívó erővel ható – prevencióc célokat. Így az MNB a bírság megfizetésére történő kötelezést tartotta alkalmasnak arra, hogy azzal egyrészt a Jelzálogbank és a többi pénzügyi piaci intézményi szereplő, illetőleg a teljes pénzügyi közvetítőrendszer részére jelezze azt, hogy az MNB az adott jogsértések bekövetkezését a Jelzálogbank számára közvetlen anyagi hátrányt is jelentő intézkedéssel szankcionálja, másrészt kikényszerítse a jogsértések kiküszöbölését és jövőbeni előfordulásuk megakadályozását.

Mindezek alapján az MNB a határozat rendelkező részének III. pontjában foglaltak szerinti a határozat rendelkező részének I-II. pontjaiban meghatározott felügyeleti intézkedések alkalmazásával együttesen a Jelzálogbankkal szemben felügyeleti bírság szankció alkalmazásáról döntött.

A bírság kiszabása során mérlegelt körülmények és a bírság összegének megállapítása

Az MNB tv. 76. § (1) bekezdése szerint az ellenőrzött személlyel vagy szervezettel szemben kiszabható bírság összege százezer forinttól kétmilliárd forintig terjedhet.

Az MNB az MNB tv. alapján irányadó bírságkeret alapján a konkrét bírságösszeg meghatározásánál az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a), b), c), d), e), valamint f) pontjai alapján tekintettel volt a feltárt szabályszegés, illetve mulasztás súlyossága, a cselekménynek a biztonságos működésre vagy a piacra, a 62. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabályok hatálya alá tartozó személyekre és szervezetekre, annak tagjaira vagy ügyfeleire gyakorolt hatására, illetőleg a cselekménynek a pénzügyi intézményrendszer más tagjaira gyakorolt hatására, a szabályszegéssel, illetve a mulasztással előidézett kockázatra, valamint az MNB-vel kapcsolatban tanúsított együttműködésre.

A határozati jogsértésekkel előidézett kockázat mértéke [MNB tv. 75. § (4) bekezdés a), b) c), d) és e) pontja] tekintetében az MNB súlyosító körülményként értékelte [JZB_INF.1] hivatkozású jogszabálysértés magas kockázati besorolását és tárgyi súlyát. Míg az MNB ebben a körben enyhítő körülményként értékelte a [JZB_KISZ.1], a [JZB_FED.1], a [JZB_DEF.1] és a [JZB_SZÁMV.1] hivatkozású jogszabálysértések alacsony tárgyi súlyát, a Jelzálogbank Vizsgálat során tanúsított együttműködő magatartását, valamint a szabályszegések kiküszöbölésére időközben már megtett és tervezett intézkedéseit, továbbá azt a körülményt, hogy a Jelzálogbank határozati jogsértéseket megvalósító cselekményei sem a pénzügyi intézményrendszer más tagjaira, sem az ügyfelekre nem hatottak ki.

A felügyeleti bírság összegének megállapításánál – annak érdekében, hogy az intézkedés a speciális prevenció hatását elérje – az MNB tekintettel volt továbbá arra, hogy a Jelzálogbank 2020-ban 2.373 millió Ft, 2021-ben 2,745 millió Ft, 2022-ben pedig 1.811 millió Ft adózott eredményt ért el. Emellett a Jelzálogbank mérlegfőösszege 2020-ban 612.141 millió Ft, 2021-ben 665.015 millió Ft, 2022-ben pedig 813.948 millió Ft volt. Mindezek alapján az MNB kis nyomatékú enyhítő körülményként értékelte a Jelzálogbank kisebb mértékű pénzügyi súlyát.

A fentiek alapján az MNB a határozat rendelkező részének III. pontjában kiszabott bírság összegét – az MNB tv. 75. § (4) bekezdésében foglalt mérlegelési szempontok és körülmények előbbiek szerinti értékelésére tekintettel – 2.800.000,- Ft-ban, azaz Kettőmillió-nyolcszázézer forintban állapította meg. Az MNB megítélése szerint a törvényi bírságkereten belül ez a bírság összeg alkalmas arra, hogy a Jelzálogbankot a jövőre nézve visszatartsa a hasonló jogsértések megvalósításától, egyúttal a többi pénzügyi piaci szereplő számára jelezze azt, hogy az MNB a határozati jogsértések bekövetkezésének a megállapítását az ügy egyedi szempontjait is figyelembe vevő, a Jelzálogbank számára anyagi jellegű joghátrányt jelentő jogkövetkezmény alkalmazásával szankcionálja.

***

A határozat a már hivatkozott jogszabályi előírásokon és az MNB tv. 49/C. § (1), (2), (5) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat meghozatalára az MNB nevében, az MNB tv. 4. § (9) bekezdésében és 39. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított hatáskörben, az MNB tv. 13. § (1) bekezdésére és (11) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a Magyar Nemzeti Bank egyes hatósági döntéseivel kapcsolatos hatáskörgyakorlás, valamint a hatáskör gyakorlója helyettesítésének, kizárásának részletes szabályairól szóló 56/2022. (XII. 22.) MNB rendelet (**56/2022. MNB Rendelet**) 2. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja, továbbá helyettesítés esetén 9. § (1) bekezdés b) pontja alapján került sor. A határozat aláírására az 56/2022. MNB Rendelet 8. §-a alapján került sor.

A határozattal kiszabott bírság befizetésének módja és befizetésére rendelkezésre álló időtartam az MNB tv. 77. § (1) bekezdése alapján került meghatározásra. A közigazgatási végrehajtás szabályainak a kiszabott bírság meg nem fizetése kapcsán való alkalmazási lehetősége az MNB tv. 55. § (1) bekezdés b) pontján alapul. A késedelmi pótlék MNB általi felszámításának lehetőségét az MNB tv. 55. § (2) és (4) bekezdése biztosítja.

A határozat elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatás az MNB tv. 46. § (2) bekezdés 18. pontján, az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, 82. §-án, 112. §-án, 113. § (1) bekezdés a) pontján és 114. § (1) bekezdésén, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 6. §-án, 12. § (1) bekezdésén, 13. § (3) bekezdés ad) pontján, 17. §-án, 27. § (1) bekezdésén, 29. § (1) bekezdésén, 39. § (1) és (6) bekezdéseiben, 50. § (1) bekezdésén, 77. § (1)-(2) bekezdéseiben és 157. §-án, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 72. § (1) bekezdésén, 608. § (1) bekezdésén és 630. §-án, továbbá az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés a) és b) pontján alapul.

A határozat az MNB tv. 46. § (1) bekezdése és (2) bekezdés 14. pontja, 49/C. § (7) bekezdése, továbbá az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint annak közzétételével végleges.

Budapest, 2023. augusztus 18.

**A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró
Dr. Kandrács Csaba
a Pénzügyi szervezetek felügyeletéért és fogyasztóvédelemért
felelős alelnök**

ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT